

VETERINÀRIA

Menorca, el darrer reducte per al veterinari de camp a les Illes

El Col·legi celebra un nou i diferent Sant Francesc d'Assís
Detectada a Mallorca una colònia de mosquits tigre

Els veterinaris clínics de les Illes, amb els cinc sentits posats en la pujada de l'IVA

Seguretat alimentària # perfil col·legial # assessoria # avepa # VSF # els nostres centres # jubilats

editorial

sumari

- AVEPA: Cursos 4
- Seguretat alimentària 5
- Veterinaris Sense Fronteres 6
- Portada: El manescal rural a Menorca 7
- Perfil col·legial: Jaume Colom Pizà 10
- Actualitat: Pujada de l'IVA als serveis veterinaris 11
- Actualitat: El COVIB celebra Sant Francesc 12
- Actualitat: Taller APPCC • Animal Party 14
- Actualitat: Malalties emergents a debat 15
- Actualitat: Torneig de Pàdel Solidari 16
- Cas clínic • Col·legi 17
- Els nostres centres veterinaris: Alaior 18
- Col·lectiu de Jubilats • H^a de la Veterinària 20
- Assessoria jurídica • Art al COVIB 21
- Cas clínic: Resolució 22
- Investigació: Detectat el mosquit tigre a Mallorca 23

El càstig del 21%

Ens volem fer ressò en aquestes línies del contingut d'un article d'opinió escrit aquest passat estiu per l'observatori 'Justicia y Defensa Animal' en relació a l'increment de l'IVA al 21% per als serveis veterinaris. El missatge principal de l'escrit és que donar assistència veterinària als animals no hauria d'estar castigat amb el 21% IVA perquè curar o atendre un animal ferit o malalt és un deure legal i moral, no un caprici ni un luxe. Considera l'Observatori que "estem davant d'una pujada abusiva i profundament injusta que converteix als animals en víctimes silencioses de les que no només no se'n ocupen els poders públics sinó que, a més, crivellen a impostos als que tenen cura dels animals". "La legislació de protecció animal a Espanya -continua l'escrit- obliga a que les persones que tenen animals al seu càrrec els hi proporcionin les cures necessàries per mantenir la seva salut i benestar".

"Moltes persones -assegura- no podran pagar una visita al veterinari quan l'animal emmalalteixi i se deixarà sense l'atenció necessària a altres milers d'animals als quals fins ara se'ls donava assistència altruista. Que els nostres animals visitin als professionals veterinaris no només redunda en un benefici per a la salut i la cura de l'animal, sinó que també és una garantia per a la salut pública".

L'escrit clou que "una de les realitats més evidents que es poden derivar d'una pujada de la factura veterinària és que es facin menys visites a la clínica, no ja per problemes de salut concrets que pugui patir l'animal, sinó que es preveu que hi hagi usuaris que puguin obviar el calendari de vacunes obligatori, un fet que pot provocar que apareguin i proliferin algunes malalties que afecten als animals, però també als éssers humans. Cal no oblidar que malalties animals com la leishmania, la hidatidiosi, la febre exantemàtica, la rickettsiosis, la psita-cosi i, per suposat, la ràbia, són transmissibles a l'ésser humà".

El COVIB subscriu totes i cada una de les paraules publicades en aquest editorial.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom).

Consell editorial: Jesús Martínez, Lluís Riera, Jorge Cañellas i Marc Sánchez. **Fotografia:** Jaime Reina.

Publicitat: COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comité de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Curs d'actualització en diagnòstic i control de malalties infeccioses

L'Hotel Valparaíso acull una jornada impartida per Óscar Cortadellas emmarcada dins la formació continuada d'AVEPA

Quaranta set veterinaris varen prendre part el passat 29 de setembre en el curs de medicina interna que sota el títol 'Actualització en diagnòstic i control de malalties infeccioses en el ca i el moix' impartí el manescal Óscar Cortadellas a l'hotel Valparaíso de Palma. La jornada, emmarcada dins la formació continuada d'AVEPA, va ser patrocinada pels laboratoris IDEXX i gaudí d'una bona acollida.

Óscar Cortadella és veterinari clínic i fa feina a la Clínica Germanías - Gandía, a València. Les seves especialitzats són la nefrologia, la cardiologia i les malalties infeccioses i és coautor del 'Manual de Nefrologia i Urologia Clínica Canina i Felina'. Cortadella realitzà una revisió de les diferents proves i tècniques diagnòstiques per les malalties infeccioses, posant especial esment en la seva interpretació i utilització. Així mateix, es va

dedicar una sessió d'una hora a tractar el tema de la leishmaniosi canina, malaltia molt important i habitual a les illes, sobre la qual exposà les darreres novetats en quant a medicina preventiva.

Finalment, es va fer una revisió general de les zoonosis més freqüents dins la clínica veterinària.

Quaranta set manescals assistiren al curs, patrocinat pels laboratoris IDEXX

Menorca i Eivissa es preparen pels cursos del darrer trimestre

Els seminaris d'UCI, primer, i de dermatologia, després, arribaran pròximament a Menorca, mentre que el seminari d'abordatge diagnòstic de coixeses (interactiu) i neurologia ho farà a Eivissa. Aquest darrer se realitzarà el 27 d'octubre, com és habitual a l'hotel Los Molinos de la capital pitiusa, i serà impartit per Cristòbal Frias i Juan Pablo Zaera. Els de Menorca seran a l'hotel Capri. El que fa referència a UCI serà impartit per Lluís Bosch Lozano el dia 3 de novembre, mentre que dermatologia correjarà a càrrec de Mar Bardagí i se celebrarà el 24 de novembre. Totes les activitats han estat programades per la IX vocalia d'AVEPA en col·laboració amb el COVIB.

El SEVC - 47è Congrés Nacional d'AVEPA arriba a Barcelona per octubre

AVEPA ha organitzat entre el 18 i el 20 d'octubre el Southern European Veterinarian Conference – SEVC – 47è Congrés Nacional, a la Fira de Barcelona. L'Associació s'ha esforçat durant els darrers anys per consolidar la seva reputació com una excel·lent oportunitat d'educació contínua per als veterinaris de tot el món. Els esforços es canalitzen en un programa científic d'especialistes amb més de 80 hores de classes que cobreixen tots els aspectes de l'atenció veterinària d'animals de companyia des

del diagnòstic fins el tractament, amb temes com el maneig del dolor i l'anestèsia, dermatologia, ortopedía, odontologia, oftalmologia, d'emergències o de cures intensives, neurologia, ferides, el comportament i cirurgia.

També s'inclou un programa especial de dos dies i mig d'ATV per abordar qüestions pràctiques d'infermeria i un programa de dos dies i mig de gestió de la clínica, que sobre altres temes tractarà conceptes com la capacitat, la comercialització o la feina d'equip.

La EFSA conclueix que un estudi que relacionava maiz transgènic i herbicida amb tumors en rates careix de la suficient qualitat científica

El grup d'experts de la Autoritat Europea de Seguretat Alimentària ha detectat deficiències en el disseny i la metodologia del estudi del grup de científics *Séralini et al*

La Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA), en una nota de premsa publicada el 4 d'octubre, ha conclòid que el ensaï elaborat per un grup de científics (*Séralini et al*) i recentement publicat en el *Journal Food and Chemical Toxicology*, en el que se relacionava una major incidència de casos de tumors en rates amb el consum d'un maiz modificat genèticament (varietat NK603, de Monsanto) i d'un herbicida conteniend *glyphosate*, no disposa de la qualitat suficient per ser considerat vàlid de cara a una evaluació de riscos, i presenta nombroses deficiències.

Dichas conclusions son conseqüència d'una reunió d'un grup de tra-

bajo multidisciplinari que convocó la EFSA en resposta a un urgent requeriment de la Comissió Europea (CE) per a evaluar el estudi i resultats de *Séralini et al*.

Aunque se invitó a los autores a compartir información adicional, no se consideró necesario reexaminar la evaluación de seguridad que en la actualidad se dispone del maiz NK603 ni del herbicida conteniend *glyphosate*, y que determinan que son seguros.

Las deficiències que encontraron los especialistas de la EFSA en dicho estudi se basan fundamentalmente en el disseny i en la metodologia que utilitzen *Séralini et al*.

“A algunos les puede sorprender que la EFSA se centre en la metodología y no en las conclusiones de este estudio. Pero, en cualquier caso, este es el núcleo del asunto. Cuando se realiza un estudio es crucial asegurarse de que se establece un marco adecuado. Solo con objetivos claros y una correcta metodología y diseño se crean las bases sólidas de las que extraer datos ciertos y conclusiones válidas. Sin esos elementos el estudio es poco fiable y válido”, manifestó el director de la revisión, Per Bergman.

Entre los fallos del estudio, la EFSA destacaba que se habían utilizado unos tipos de rata propensos a tener tumores, lo que arrojaba un sesgo a los resultados, dado que la incidencia de tumores encontrados podría estar influenciada por el tipo de rata; la falta de controles para algunos de los supuestos analizados; que el número de animales era muy pequeño (10 en vez del mínimo de 50 que recomiendan los organismos científicos de referencia) y otra serie de cuestiones como la falta de información sobre la ingesta de herbicida, otros posibles contaminantes, métodos de conservación de los alimentos ingeridos por las rates y otros metodológicos.

Las conclusiones del grupo de Trabajo de la EFSA son el primer paso de dos etapas de las que va a constar el Trabajo. Un segundo análisis será realizado a finales de octubre y tendrá en cuenta cualquier información adicional que pueda ser suministrada por los autores.

Convocats els VI Premis Estratègia NAOS

El BOE nº 192 de l'11 d'agost de 2012 recull la convocatòria de la sisena edició dels Premis Estratègia NAOS, que són un medi per reconèixer i donar visibilitat a

aquelles accions o programes considerats com a “bones pràctiques”, desenvolupades en el marc dels objectius de l'Estratègia NAOS que promociónen la millora

dels hàbits alimentaris saludables i la pràctica de l'activitat física. El termini per presentar les sol·licituds comprèn des del dia següent de la publicació de la resolució fins el 17 de desembre, inclòs.

El 27 de novembre, tindrà lloc a Madrid la celebració de la VI Convenció NAOS i el lliurament dels V Premis Estratègia NAOS.

ONGD, solidaritat i multinacionals en temps de crisi

No només s'ha abandonat el compromís del 0,7% per part de la majoria de les administracions públiques, sinó que també s'ha desmantellat pràcticament tot el que s'ha aconseguit en dues dècades pel que fa a polítiques públiques de cooperació internacional

No hi ha dubte que corren temps difícils per a la cooperació internacional i per a les organitzacions que portem anys treballant-hi pel compliment dels drets humans, socials, econòmics i culturals en tots els llocs del món, per a homes i dones, així com per preservar un futur ecològicament viable per a la nostra societat.

El context de la crisi econòmica ha servit perquè des de la major part de les administracions públiques, no només s'hagi abandonat el compromís del 0,7%, sinó que s'hagi desmantellat pràcticament tot el que s'ha aconseguit en dues dècades pel que fa a polítiques públiques de cooperació internacional. La nostra societat, que fa una dècada vivia un idil·li amb les ONGD i amb la cooperació internacional, es troba actualment atordida per tants cops rebuts, plena d'interrogants i urgida de referents.

En aquest context la cooperació internacional i l'educació social amb ella associada, al contrari del que se'ns vol fer veure, és més necessària que mai. No obstant això, avui les mateixes ONGD travessen una crisi per la necessitat de reorientar l'orientació del seu treball i els seus missatges en les actuals circumstàncies, així com per la sobtada escassetat de fons que amenaça la mateixa existència de moltes d'elles.

És en aquest context que analitzem fenòmens com el que s'ha manifestat a través de la campanya "Som així, units per canviar el món", en la que 25 ONGD es dirigeixen a la nostra societat, al costat d'una sèrie d'empreses de tot tipus amb la intenció d'estimular l'esperit solidari en la nostra societat, així com algunes altres iniciatives bilaterals recentment presentades entre ONGD i multinacionals.

L'associació entre les ONGD i el món empresarial, especialment amb multinacionals espanyoles amb presència als països de destinació de l'ajuda, és estimulada des de moltes administracions públiques, com una forma de substituir la inversió en polítiques públi-

ques, per la filantropia empresarial, i desperta l'interès d'algunes empreses que han tingut i tenen molt a veure amb la crisi actual, tant al nostre país com en el món, com una forma de millorar la seva imatge davant del públic potencialment consumidor dels seus serveis.

Però el més greu és que diverses de les empreses patrocinadores d'aquestes campanyes han estat en nombrosos ocasions denunciades per la violació de drets en diferents països on s'han instal·lat, començant pel nostre. Empreses que financen aquest tipus de campanyes a través de les seves estratègies de Responsabilitat Social que han demostrat que no són més que mers instruments de màrqueting. La qual cosa fa que ens demanem quin és el paper de les ONGD en un assumpte com aquest. Com podem denunciar l'incompliment i agressió dels drets humans i tot seguit fer una campanya pública "solidària" amb els que l'han fet? No es tracta d'un debat estèril sobre la puresa o no del finançament sinó un debat central i moral sobre el paper que les ONGD han de tenir en la societat actual. Es tracta d'una dissonància de missatges que acaba passant factura, sobretot entre significatius sectors i moviments socials més actius i conscients. És lògic que els missatges adreçats a diferents sectors socials puguin ser específics i adaptats, però èticament mai poden ser contradictoris entre si.

Els que subscriuim aquesta declaració creiem que, si les ONGD pensen que associar-se amb aquest tipus d'empreses pot ser una sortida per trobar els recursos que ara escassegen, no han tingut en compte que això suposa la total deslegitimació social del que fem i el que representem.

Per tot això ens veiem en la necessitat de dirigir-nos

- A tota la gent que s'indigna en veure com s'indulten els delictes financers i fiscals, mentre es desnona sense pietat a famílies en atur;

- A les milers de persones que han donat suport a campanyes de denúncia dels impactes de megaprojectes d'extracció de recursos energètics sobre els recursos naturals de poblacions indígenes i sobre els seus drets (que són els recursos i els drets de tothom i de les generacions futures);
- Als que han col·laborat perquè algunes empreses espanyoles responguin legalment en altres latituds per les seves pràctiques laborals abusives, mentre al nostre país, amb gairebé un 25% d'atur, es realitzen acomiadaments massius;
- Als que creuen que avui més que mai s'ha d'acabar amb les inversions en la indústria militar; etc., etc.

Per dir senzillament que els que subscriuim aquesta declaració som organitzacions compromeses amb el que passa a tot el món i en primer lloc en el nostre entorn més proper; organitzacions que potser tindrem més dificultats econòmiques en aquests moments per desenvolupar la nostra tasca, però que considerem que l'únic que no es pot perdre mai és el sentit i la claredat del nostre missatge, la confiança i la credibilitat de la gent que ens dona suport. I fem alhora una crida al conjunt d'organitzacions que treballa en la cooperació internacional des d'una perspectiva de drets a unir forces, a "cooperar en la cooperació" i redoblar la transparència i claredat dels missatges a l'opinió pública. En aquest camí trobaran sempre la nostra col·laboració.

Subscriuen inicialment:

ACSUR, Amics de la Terra, Cooperació Ecologistes en Acció, Entrepobles, Enginyeria Sense Fronteres, Mundubat, Observatori del Deute en la Globalització, Observatori de les Multinacionals a Amèrica Llatina, Pau amb Dignitat, Veterinaris Sense Fronteres.

El manescal rural a Menorca

7

En consonància amb l'estat del sector primari, ofegat pels costos de producció i la insularitat, el professional veterinari s'ha hagut de readaptar als canvis socials i econòmics del camp sense abandonar les exigències sanitàries tan decisives per a la salut pública de la població

Hi hagué un temps en el qual els pagesos balears veren en la ramaderia de boví de llet una oportunitat per reactivar les seves malmeses economies. Realitzaren importants inversions en les seves instal·lacions, moltes de les quals foren modernitzades, i adquiriren centenars d'unitats de ramat. S'incrementaren les produccions de llet a Mallorca i Menorca, tot i que aquesta darrera sempre ha tingut un tarannà més rural que les seves veïnes, amb una forta idiosincràsia pagesa que avui en dia encara perdura a pesar de la interferència que en el seu moment suposà el desenvolupament de la indústria turística i que s'accentuà especialment a Mallorca. Segons reflecteix el Llibre Blanc de l'Agricultura i el Desenvolupament Rural (2002), editat ja després d'aquells anys de creixement agrari, a les Balears la ramaderia (ni l'agricultu-

ra) mai no ha ocupat un lloc destacat en l'economia d'aquesta comunitat, a excepció precisament de Menorca, on existeix certa tradició de ramat boví, i que concentra el 80% de l'activitat. A Mallorca ha sigut poc important (un 30%) i a Formentera i Eivissa gairebé no ha existit (un 15%). El document posa de manifest que en la segona meitat del segle XX, a les Illes es produí un canvi de l'estructura productiva, passant-se de la societat agrària a una economia terciària, de serveis turístics. En els 70, amb el desenvolupament del turisme, tingué lloc el progressiu abandonament de les terres de cultiu i una ampliació del regadiu que permeté certa modernització en el sector. Però després d'uns anys relativament bons, arribà el temps en què les explotacions ramaderes es veren ofegades per la insularitat i altres factors que

derivaren en un progressiu declivi del camp fins a dia d'avui.

A Menorca, la transformació de les produccions de llet en formatge ha suposat la salvació de moltes explotacions. Així ho confirma **Manel Martí**, l'amo de Granada de Dalt, ramader des de fa més de dues dècades i secretari general d'Unió de Pagesos Menorca: "En els darrers anys s'ha produït l'abandonament d'algunes finques, especialment a la zona de Maó. Des de la part d'Alaior i es Mercadal fins arribar a Ciutadella, emperò, s'han anat conservant". Per què? "S'ha de tenir en compte -explica el pagès- que les explotacions de boví de llet sempre han tingut valor a Menorca, malgrat la complicada situació del camp en general. La indústria càrnia, en el seu dia rentable, ja no ho és. Abans, per un vedell d'un mes

d'edat podies cobrar uns 220 euros, mentre que ara no te'n paguen ni 50. El preu de venda no és viable i ens hem hagut d'aferrar a la vaca lletera. No obstant, hem de ser conscients que no és que tingui valor per si mateixa; En té perquè a Menorca la llet encara se pot col·locar des del punt de vista comercial. Hi ha 4 o 5 empreses que compren la llet i la transformen. S'ha de tenir en compte

els costos de producció i el ferm control i les altes exigències sanitàries i normatives per les quals hem de passar ara”.

Precisament 'tota' aquesta feina de control sanitari i reproductiu recau en la figura del manescal. El professional veterinari ha estat un dels grans artífexs de la professionalització de la ramaderia en tots els indrets del món i, clar, a Menorca no ha estat una excepció. Els veterinaris titulars i,

veterinari se guanyava 'molt bé' la vida al camp. “Des de finals de la dècada dels 90 -recorda- s'ha vingut reduint la feina del manescal amb grans animals. Les campanyes requeien sobre les ADS o els veterinaris del Govern. Actualment, jo, que vaig 'heretar' la feina de la meua dona, na **Màrian Huguet**, que a la seva vegada havia treballat amb **Maria José Rubio**, tinc un volum molt més reduït que la que desenvolupaven els nostres col·legues fa uns anys”. Un d'aquests col·legues, **Manel Pérez**, ho explica així: “En els anys 80 vaig fer més feina que mai. Allò era una animalada. N' **Agustí Mercadal** i jo visquérem el 'boom' ramader de Menorca. Tinguérem molta feina clínica, assistírem a molts de parts, realitzàrem infinitat d'inseminacions, proves de sanejament, de brucel·losi, de glossopeda... També fórem els primers en realitzar cesàries (...).” En l'actualitat, en Joan Vinent s'encarrega del control reproductiu i la feina clínica de 14 finques. Realitza controls periòdics, cada 15 dies, i vetlla perquè les vaques estiguin en les condicions idònies per poder quedar en estat de gestació. “Per lactar, les vaques han de menester la cria. Aquí és on comença la nostra feina”, explica. “Quan una vaca pareix li fem un seguiment del postpart per evitar infeccions de matriu i altres complicacions i, sobretot, amb l'objectiu que quedi en les condicions idònies per poder gestar i tenir un nou part. Hem informatitzat tota la informació per tal de simplificar la feina. Als 15 dies de parir començam a revisar la matriu dels animals

8

el gran valor afegit que ens aporta la Denominació d'Origen Maó-Menorca, que és el que realment aporta un plus a les nostres produccions”. “Així i tot -afegeix- fa 20 anys el preu del formatge estava més car que avui... i sense tenir en compte el fort increment que han patit

posteriorment, els veterinaris lliberals iniciaren de la mà dels pagesos un camí que els dugué a una millora sanitària i genètica que avui en dia encara perdura... però d'una altra manera. **Joan Vinent** s'encarrega de les finques d'en Manel. Assegura que ha arribat uns anys tard a l'època en la que el

La crisi de la llengua blava a Menorca

L'any 2000, una epidèmia de llengua blava matà oficialment centenars d'animals a Menorca i obligà les autoritats a sacrificar-ne milers d'ells. Arran d'aquesta tremenda crisi sanitària, l'Illa no va poder exportar animals vius de ramat vacú entre els anys 2000 i 2005, amb les conseqüents pèrdues que això generà als pagesos. La realització d'exhaustius controls sanitaris i mesures preventives normalitzaren la situació i provocà, l'any 2005, que l'Illa fos declarada territori lliure de la malaltia. Aquella epidèmia es va convertir en un important avís per a autoritats i pagesos sobre la transcendència de dur a terme una correcta política sanitària a la cabanya ramadera menorquina.

i als 50 dies, com a límit, intentam que surtin en zel per aconseguir una altra gestació al voltant dels 90 dies d'haver parit, aconseguint així un part cada any... i la situació teòrica ideal, d'una cria cada 12 mesos. Completam el procés amb el cobriment, sigui natural o artificial, i el diagnòstic de gestació un mes després per certificar si gesten o no. En aquest segon cas, tractam de posar-li remei". Molt resumida, aquesta és la successió de tasques que desenvolupa en Joan. Perquè d'altres ja han passat al propi pagès.

Així ho confirma en **Joan Fullana**, copropietari de la finca de Sa Cavalleria, situada al terme d'Es Mercadal. El ramader;

que té 65 vaques lleteres, diu que "el manescal ens ha mostrat moltes de les coses que sabem i gràcies a ell podem dur el dia a dia de l'explotació. Nosaltres coneixem els nostres animals, controlam els parts i detectam els problemes. També ens apanyam amb determinades patologies i ha arribat el punt que els trucam per alguna emergència, que n'hi ha poques, i quan toca fer les campanyes de sanejament. El que sí duen és el control reproductiu però molta feina recau en el propi pagès". Joan Fullana, que també treballa una altra finca (Santa Teresa), recria vedelles i té ramat d'oví i cabrum. Reconeix que el camp viu una situació insostenible i assegura que el pagès que ha estat capaç o

és capaç de readaptar-se és el que a la fi ha pogut sobreviure. De fet, avança que té pensat deixar de vendre llet (col·loca el 100% de la seva producció a Coinga) i provar de transformar ell mateix el producte. Igualment, té en ment mesclar llet d'ovella i vaca per tal de diferenciar-se un poc de la resta de productors.

D'igual manera que el pagès, el veterinari de camp s'ha hagut de readaptar als canvis socials i econòmics que s'han produït a les Illes, uns canvis que han deixat el sector primari en un escenari desolador, malgrat la tremenda importància que continua tenint la sanitat animal per a la societat.

Mecanització rural

Com a la majoria de les explotacions mitges-grosses de l'Illa, a Sa Cavalleria s'hi troba una sala de munyir amb retiradors automàtics. Aquesta mecanització les hi dóna un cert avantatge respecte els petits ramaders o altres finques que han de fer el procediment de manera manual o més rudimentària. La màquina, adquirida fa 9 anys, muny les vaques dos cops al dia i en 10 minuts en despatxa una dotzena. Així, en menys d'una hora ha munyit totes les lleteres de la finca (65). Un cop al matí i un altre al capvespre. La producció se diposita a un tanc i cada dos dies la Cooperativa passa a recollir-la. Amb una petita inversió de temps s'obtenen uns resultats satisfactoris.

Jaume Colom Pizà

Un veterinari modern

Jaume Colom arriba prest a la cita. L'acompanya en cotxe la seva dona Chavela. Hem quedat ben davant d'una fàbrica de calçat situada a Lloseta, poble on hi té una casa a fora vila. Allà hi passa llargs caps de setmana, fa d'amfitrió de la seva família (cinc filles i nou nets) i s'encarrega d'una considerable extensió de terra on hi ha sembrats més d'un centenar de tarongers. L'únic que l'importuna un poc és el renou que fan els cinc cans del veïnat. "No aturen de lladrar", protesta. "Tot el dia. Molesten i no ens deixen gaudir de la pau del camp", afegeix. "Som veterinari però els cans no m'estiren. La veritat, preferiria tenir al costat un ramat de xots", clou. Demanat sobre la seva relació amb Lloseta, contesta que és circumstancial. "Fa set anys ens compràrem aquesta casa perquè sorgí l'oportunitat. Així com és aquí, podria haver estat a qualsevol altra localitat. No és que tinguéssim vincles amb aquest municipi", diu.

Als seus 82 anys, Jaume Colom (Sóller, 1930) fa gala d'una salut envejable i d'un cap clarividient. No de bades, té prou cura del seu cos i de la seva ment. "Tots els dies camino dues hores, sobretot quan som a Palma. M'agrada passejar per la ciutat i perdre'm pels seus carrers. També m'agrada molt llegir", confessa. Tot i perdre l'ull esquerra fa 27 anys en un accident domèstic, el seu interès per la lectura el duu a 'devorar' llibres, especialment del gènere de la novel·la històrica, i la premsa, que repassa diàriament per internet. "És una eina fantàstica. Me permet llegir tots els diaris, des d'El País i El Mundo arribant als digitals i els locals, passant per la premsa esportiva", explica aquest mallorquinista confés.

Fill d'una família acomodada, estudià al Col·legi Sagrat Cor de Sóller; on hi passà la infantesa i els primers anys d'adolescència. Es desplaçà a Saragossa a estudiar la carrera de Veterinària i uns anys més tard se'n anà a Còrdova a acabar-la. "Un bon amic, Jaume Arrom, me convencé de canviar i no me'n vaig penedir. Primer pel clima, molt millor. I segon per la facultat. A Saragossa l'edifici estava apuntalat i semblava que havia de caure'ns a sobre d'un

moment a l'altre. I, a més, era tan petit que els alumnes ens havíem de partir en dues classes. A Còrdova, en canvi, hi fèiem més pràctiques i fins i tot hi vaig trobar un quiròfan de petits animals. Era l'any 55, imagina", recorda.

En tornar a Mallorca, Jaume Colom assisteix a un panorama professional desencisador per a un jove: "No se convocaven oposicions i totes les places estaven ocupades per veterinaris titulars, que formaven partits tancats. L'única opció era anar-se'n a la vessant militar i, francament, no era el que cercava". En poder col·legiar-se, Jaume Colom hagué de cercar-se les sopes i introduí el cap en el sector avícola. A mitges amb un amic apotecari muntà una granja que es dedicava a criar i distribuir pollastres entre la planta hotelera de Sóller. Una vegada dins aquest món, entrà en contacte amb Toni Català, gerent de Pinsos San Isidro i propietari de la Granja Can Valero, ubicada al polígon palmès, i començà a fer feina per a ell. La seva funció era vetllar per la vida de les polletes que l'empresa adquiria a la península amb un dia d'edat, i que després, als tres mesos, eren venudes. La granja també importava porcs reproductors des de Wessex, Anglaterra; disposava de gallines posadores; criava i engreixava 'broilers'... Desenvolupava una feina eminentment preventiva, fent les vacunacions i aplicant les primeres mesures relatives a benestar animal que estaven vigents en aquella època. "Així i tot -confessa- fèiem front a importants contratemps com la leucosis, que era un virus que matava pràcticament la meitat d'animals que importàvem". Al temps, el manescal s'incorporà com a tècnic a l'equip de veterinaris de Pinsos San Isidro, passant després a Piema quan aquesta l'absorbí.

Tot canvia alguns anys més tard, quan Jaume Colom veu passar un tren per davant els seus ulls, un tren que no té intenció de perdre: "L'any 75 preparo

unes oposicions restringides al Cos de Veterinaris Titulars i abandono la fàbrica. Al poc, me'n presento a unes altres per entrar a formar part de la delegació balear del Ministeri d'Agricultura. Fou la llavor del que després es convertí en la Conselleria d'Agricultura, on formàrem un gran equip amb en Tomeu Anguera, en Rafel Pizà, en Sebastià Cardell, en Miquel Ballester, en Guillem Palou, que al cel sigui... i altres. Encara recordo quan en Tomeu ens va dur un fax, que devia ser el primer de Balears, gegant i que feia un 'renouer'. Vaig aprendre a emprar l'ordinador; a interpretar i processar més legislació... Passàrem uns grans anys". Jaume Colom s'emociona rememorant aquella època i incideix en la paradoxa: "Recent llicenciat no veia un futur per a la professió i en els meus darrers anys vaig assistir al seu desenvolupament i el seu tarannà multidisciplinar". En aquest punt i abans de cloure la conversa, el manescal vol reivindicar la importància de la Veterinària en l'àmbit de la salut pública, com si fos realment l'únic missatge que pretenia donar: "La nostra professió és una gran desconeguda en aquest sentit, quan tot-hom hauria de saber i reconèixer que tot el que la població menja ha passat per les mans d'un manescal: escorxadors, fàbriques, hotels, etcètera. L'altre dia, llegint el diari, vaig veure com el secretari del Col·legi havia participat en una taula rodona sobre malalties emergents i, la veritat, m'alegrà el dia".

L'IVA puja 13 punts per a les clíniques: Què hem de fer?

El Col·legi organitza una xerrada informativa dirigida als col·legiats amb els assessors jurídic i fiscal del COVIB, el manescal Jaume Roig, director veterinari de Zooclínic, i el president del COVIB, Ramon Garcia

preu final o repercutir directament l'increment al preu final. El manescal presentà un exemple genèric sobre la rendibilitat que li pot suposar una caixa de 1.000 euros a una clínica i el gran impacte que tenen les despeses fixes en el negoci. Malgrat la simplificació dels números, Roig recomanà als presents aplicar el canvi en el preu, ja que d'altra manera el que se faria seria reduir dràsticament el marge de benefici, tret d'un increment considerable de la feina diària. Avançà que és del tot impossible preveure els efectes d'aquest increment en el consum i raonà que la lògica dicta que l'actual conjuntura econòmica fa pensar que hi haurà una reducció generalitzada de consum. Finalment, recomanà la comunicació d'aquest canvi impositiu a la clientela, argumentant que una bona comunicació pot contribuir a minimitzar l'efecte negatiu de la pujada de preu.

Finalment, s'informà de la constitució de l'Associació d'empresaris veterinaris de les Illes Balears, que se presentarà en pròximes dades i sobre la qual en parlarem en el següent número de **VETERINÀRIA**.

Els assessors fiscal i legal del Col·legi, Miquel Font i Toni Puig, respectivament, intervingueren juntament amb Jaume Roig, director veterinari de Zooclínic i membre del Grup de Gestió d'AVEPA (GGA), i Ramon Garcia en la xerrada informativa que el COVIB organitzà el passat 3 de setembre sobre la pujada de l'Impost del Valor Afegit (IVA) en els serveis clínics veterinaris (de 13 punts). L'acte, que va tenir lloc a la sala d'actes de l'edifici central de Sa Nostra, serví per donar a conèixer el posicionament del GGA sobre la pujada impositiva de l'impost i les connotacions fiscals del gravamen. Aquesta circumstància despertà un gran interès en el si del col·lectiu clínic en el moment en què es va conèixer; unes setmanes abans. De la mateixa manera, els assessors tècnics del Col·legi en matèria fiscal donaren a conèixer les principals novetats tributàries que presenta el Reial Decret en el qual està contemplada la mesura, 20/2012 de 13 de juliol. Els assistents escoltaren amb atenció les explicacions dels ponents.

Miquel Font explicà alguns conceptes bàsics sobre l'IVA, detallà com queda la situació actual després de l'entrada en vigor del Reial Decret, comparant-la amb el panorama anterior; i finalment repassà altres modificacions impositives que s'han donat, com la pujada de l'IRPF o la limitació de deduïbilitat de les despeses finan-

ceres a totes les empreses en general.

Jaume Roig, per la seva banda, mostrà una projecció en la qual reflectia el seu parer sobre aquesta qüestió amb contundència i convicció. Integrant del Grup de Gestió d'Avepa, el director veterinari de Zooclínic (Manacor), fa ja uns anys que s'ha inclinat per estudiar i aprofundir en conceptes de gestió de clínica i és una veu autoritzada en aquest aspecte dins l'àmbit balear. Roig apuntà que davant el panorama que s'aixeca, el clínic pot adoptar tres alternatives lògiques: Mantenir preus i assumir la pujada impositiva, realitzar un augment parcial del

Un Sant Francesc entre taurons

12

El Col·legi estrena enguany un nou format per a la festivitat del seu patró a Mallorca, molt més àgil i dinàmic, que atreu a 160 col·legiats al centre d'oci Palma Aquàrium

Els membres de la Junta del COVIB acordaren enguany modificar l'acte de celebració de Sant Francesc. Ho feren principalment per dos motius: d'una banda, per donar un impuls a un dia en el que s'ha de festejar el patró de la professió en família i que en els darrers anys havia perdut popularitat entre els col·legiats i, d'altra, per adequar-se als temps de dificultats econòmiques que corren. El Col·legi decidí pagar el sopar als assistents, contràriament a la pràctica que venia fent i que havia aixecat algunes queixes per part d'alguns col·legiats. Per tot plegat, s'acordà realitzar la trobada en un nou lloc, el Palma Aquàrium, i sota un format diferent. Es tractava d'una prova de risc amb resultat incert a priori, però que va ser tot un encert, vista la massiva afluència de col·legiats.

L'acte es realitzà el passat divendres, dia 5 d'octubre, i començà amb una visita per la zona del tanc dels taurons del parc

marí, anomenada 'el gran azul'. Els assistents pogueren veure de prop els exemplars d'esquals nedant tranquil·lament en l'aquari de taurons més fons d'Europa, amb 8,5 metres. Molts dels assistents conegueren per primera vegada una part de la gran instal·lació, que va ser inaugurada fa 5 anys. Posteriorment, els 160 assistents es desplaçaren fins el saló d'actes, on va tenir lloc l'acte institucional. En primer lloc se lliuraren les insígnies que reconeixen les noves col·legiacions (plata), els 25 anys de col·legiació (or-plata) i, finalment, el mig segle de pertinença al Col·legi (or), que en aquesta ocasió varen recaure en els jubilats Francesc Solà, Antoni Perelló i Pedro Bauzà (absent). Per altra banda, s'havia previst fer una menció honorífica a Alejandro Siquier, que tampoc no hi va poder ser present per motius de salut.

Ramon Garcia agafà el torn de paraula prometenent que havia intentat preparar un

discurs breu, però avançà que no ho havia aconseguit. No obstant això, el president del Col·legi sintetitzà en menys de 10 minuts el sentir col·lectiu de la professió davant l'actual conjuntura econòmica que ens ha tocat viure. Parlà Garcia "dels temes de sempre", digué. "Futur dels Col·legis i crisi econòmica", apuntà. El president del COVIB qualificà d'impensable la situació que se viu des del passat any, "amb reiterades mesures d'ajust econòmic aplicades de forma inflexible pels responsables polítics". Les rescissions i acomiadaments de veterinaris de l'Administració, les rebaixes de les partides de sanejament ramader i la reestructuració d'aquestes tasques, l'acomiadament de veterinaris a l'Ibabsa i la seva desaparició a les Pitiüses i la pujada de l'IVA de 13 punts per als clínics varen ser els temes abordats per Garcia, que criticà la poca responsabilitat dels responsables polítics a l'hora d'establir prioritats a l'hora de triar "on i com" retallar. Mostrà el

seu desacord amb els "criteris economicistes" que se fan servir per gestionar les partides pressupostàries i considerà que "són partides molt petites comparades amb les destinades a tot el sector sanitari". També referí que les conseqüències en matèria de sanitat animal són incertes en cas de seguir per aquest camí i posà de relleu el grau de benestar actual de la societat "en bona part per mor de la feina constant dels veterinaris durant molts d'anys", afegí. Per altra banda, es parlà de la modificació de la Llei de Col·legis Professionals, punt sobre el qual a dia d'avui existeix molt poca informació. "Les primeres informacions -apuntà Garcia- eren molt preocupants perquè se proposava buida de tot contingut els Col·legis (...); Però després de moltes gestions a diferents nivells per part del Consell General de Col·legis Veterinaris i dels diferents Col·legis provincials, miram el futur amb més optimisme que fa uns mesos".

Per acabar, es va fer un repàs a algunes de les fites assolides aquest darrer any com la renovació del conveni de gestió del RIACIB, la consolidació i potenciació del calendari formatiu, la lluita contra l'intrusisme o la col·laboració amb administracions locals i entitats en assumptes relatius amb la convivència i protecció animal. Garcia es comprometé a continuar treballant per aconseguir que la professió veterinària augmenti la seva presència i consideració en la Comunitat Autònoma i esdevingui en el referent essencial de la salut i el benestar animal.

Després del parlament, els assistents es desplaçaren al menjador, on es serví un sopar-bufet que es perllongà per espai de dues hores. El dia següent, els col·legiats de Menorca celebraren el patró, mentre que els pitiüsos ho feren tres setmanes després (27 d'octubre).

Insígnies

Un dels moments més emotius de l'acte va ser el lliurament de les insígnies als col·legiats que s'acaben d'incorporar enguany al COVIB i també als que duen 25 i 50 anys. Els manescals que sortiren a recollir el present, que representen una part del total d'homenatjats, varen ser aplaudits per l'auditori el qual, amb aquest gest, va voler donar ànims als novells i reconèixer la tasca feta pels més veterans.

El COVIB col·labora en la primera edició d'Animal Party

Els passats 6 i 7 d'octubre va tenir lloc al centre comercial de Marratxí, Festival Park, Animal Party Mallorca, un esdeveniment dirigit a amants dels animals. Constà de desenes d'activitats lúdiques, esportives, informatives i formatives i tingué una bona acollida. L'objectiu de la iniciativa fou, segons els organitzadors, sensibilitzar sobre la necessitat de cuidar i protegir els

animals de companyia, per fomentar-ne la tinença responsable, evitar el seu abandonament, contribuir a la seva adopció i aconseguir una convivència correcta en els nuclis respectant els drets de tots.

El president del COVIB, Ramon García, va ser un dels encarregats d'inaugurar l'esdeveniment, acompanyant els organitzadors i el batlle de Marratxí, Tomeu Oliver,

entre altres. Se realitzaren conferències a càrrec de veterinaris, educadors, organitzacions i experts en diferents matèries relacionades amb cans, moixos, rèptils, aus, fures i altres animals de companyia.

Segona edició del taller d'APPCC

El COVIB organitzà per octubre una segona edició del taller d'implantació d'un autocontrol basat en el sistema d'APPCC en un establiment alimentari. L'acció formativa està encaminada a resoldre dubtes sobre la implantació del sistema d'autocontrol basat en l'anàlisi de perills i punts de control crític, segons els criteris establerts per la reglamentació Europea. El taller va ser impartit per Antoni Sastre, Doctor en Ciències Biològiques per la UIB, consultor i auditor de Qualitat i Seguretat alimentària en el Centre Balear de Biologia Aplicada (CBBA), entre altres. Se feren referències al concepte APPCC, a la legislació vigent, als requisits previs per a l'autocontrol i a les etapes i principis que s'han de menester per a la implantació del sistema.

El panorama de les malalties emergents, a debat en el Club Diario de Mallorca

fer front a aquesta problemàtica, tot i que, va admetre, "no és fàcil".

El director general de Salut Pública del Govern Balear, Frederic Sbert, el director del Centre de Recerca d'Infeccions Víriques de les Balears, Jordi Serra, i el cap de secció de Malalties Infeccioses del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Son Espases, Sió Jaume, varen acompanyar Jesús Martínez i el presentador i moderador del debat, Antoni Bennàsar, president del COMIB. Jordi Serra explicà que "el virus és el gran factòtum de l'aparició d'aquestes malalties emergents. Per conèixer la seva dinàmica hem de conèixer el virus fora dels pacients i de què depèn...". "Però -es demanà- què se pot fer en un món global?". Frederic Sbert advocà pel manteniment de les campanyes de prevenció en aquests moments de crisi, i matisà que l'aparició d'aquestes malalties també són producte de la globalització i de factors climàtics. Riera, per la seva banda, parlà de l'augment de casos de xarampió, sida i sífilis i lamentà que malalties com la brucel·losi encara estiguin presents.

El secretari del Col·legi, Jesús Martínez, hi intervingué en representació del COVIB

L'acotament de les malalties emergents i reemergents, els factors que es donen per a aquesta reaparició, la seva relació amb el món animal o la seva possible reincidència en el context de crisi econòmica mundial varen ser els eixos sobre els quals va girar el debat que sota el títol 'Malalties emergents i reemergents, un fenomen global', va organitzar el passat 19 de setembre el Col·legi de Metges de Balears al Club Diario de Mallorca, a Palma. Jesús Martínez, secretari del COVIB, va participar en la jornada i durant la seva intervenció incidí en què el 75% de les malalties emergents

que es donen actualment són de tipus zoonòtic i reivindicà, per al seu tractament, la seva prevenció i el seu estudi, la participació conjunta de professionals de diferents àmbits: metges, veterinaris, biòlegs, meteoròlegs, entomòlegs... Alhora, explicà que en sanitat animal es dóna la mateixa problemàtica que en medicina humana i que existeixen molts de factors per a l'aparició d'insectes en latituds desconegudes fins aleshores, una de les principals causes d'aquesta emergència. Per això, va reclamar la coordinació entre professionals i advocà per la prevenció com a mesura principal per

Detecten a Astúries una res amb la malaltia de les vaques boges

Un cas d'encefalopatia espongiforme bovina (EEB), malaltia coneguda popularment com a mal de les 'vaques boges', va ser detectat el passat mes d'agost en una explotació de Cabrales, segons informació de la Xarxa d'Alerta Sanitària Veterinària. En concret, la data de confirmació de l'esmentat focus correspon al dia 29 d'agost, encara que no s'ha pogut confirmar si, com succeeix habitualment des que es va reforçar el control dels pinsos, l'any 2000, l'animal afectat va

néixer abans d'intensificar el seguiment. El cas es converteix el número setanta a Astúries des que es va detectar per primera vegada el mal a la regió.

L'últim cas que va transcendir al Principat va ser confirmat el passat 4 de maig a Nàvia. Es tractava d'una vaca frisona nascuda el 1999 d'una explotació situada a pocs quilòmetres de la capital. La malaltia es va detectar en una de les anàlisis obligatoris després de la mort de l'animal, el passat 25 d'abril. El resultat

positiu de l'anàlisi es va confirmar nou dies més tard, després de ser analitzat per Proygrasa, encara que les restes de l'animal romanien aïllats davant la possibilitat que portessin la malaltia. Immediatament es va destruir el canal.

Per garantir que la carn d'animals infectats no arribi a la cadena alimentària, a Espanya es manté un estret protocol de control, que preveu la presa de mostres d'animals destinats a consum que tinguin més de 48 mesos d'edat.

Els advocats s'adjudiquen el III Torneig de Pàdel Solidari Intercol·legial

Horacio Ruiz, Leonardo Sánchez, Mauro Zanetta i Joan Ignasi Serra foren els representants veterinaris en el campionat

El col·legi d'advocats es va imposar en el tercer torneig de pàdel solidari intercol·legial - Trofeu Ibercaja, que se celebrà per juliol en el club esportiu Udyr, sota l'organització de la l'Agrupació de Joves Advocats de les Illes Balears. El col·legi de farmacèutics va aconseguir el segon lloc, i en tercer lloc va quedar el col·legi d'economistes, en una competició en la qual es van enfrontar un total de nou col·legis professionals de les illes (Advocats, Farmacèutics, Graduats Socials, Titulats Mercantils i Empresarials, Economistes, Metges, Veterinaris, Dentistes i Arquitectes), representats per 55 parelles.

Els manescals que hi varen prendre part varen ser Horacio Ruiz Gutiérrez (Categoria Mixta i 3ª Masculina); Leonardo Sánchez Guix (Categoria Mixta); Mauro Zanetta (Categoria 3ª Masculina) i Joan Ignasi Serra Colomer (Categoria 4ª Masculina).

Finalitat benèfica

L'objectiu del torneig era recaptar fons per a l'Associació Gooding, dedicada al lliurament d'aliments per a les famílies sense recursos econòmics i la cura de malalts i menors en els centres hospitalaris, entre altres tasques solidàries. En finalitzar el torneig es va realitzar un sorteig benèfic amb productes donats pels col·laboradors, i es va aconseguir una recaptació de 609,00 euros que va ser íntegrament destinada a l'Associació Gooding.

Aquesta és la tercera edició d'aquest torneig, en el qual s'enfronten parelles en les que almenys un dels seus membres ha de pertànyer a un col·legi professional, i per primera vegada, aquest any a més de la victòria per parelles, s'ha lliurat un premi al col·legi professional els representants del qual han aconseguit un major nombre de punts.

Presentat per Mallorequina Servicios Veterinarios

Obsérvese como la babilla sigue flexionada mientras realizamos la extensión del tarso.

Pedro Darder Cabrer

Se presenta una yegua Silla Francés de 7 años utilizada en competiciones de Raid que ha sido encontrada en el campo con una severa cojera del miembro posterior derecho. Se observa una pequeña herida superficial en la cara dorsal de la tibia. En reposo, la yegua apoya el pie sin dolor aparente y no tiene problemas para soportar el peso, sin embargo, en movimiento evita cualquier apoyo del miembro afectado. Durante la movilización pasiva de dicho miembro se observa la posibilidad de extender el tarso manteniendo la babilla flexionada formándose unos hoyuelos en la zona del tendón de Aquiles, próxima al hueso calcáneo.

Resolució a la pàgina 22

¿Cuál es su diagnóstico diferencial?
¿Qué pruebas complementarias se deberían realizar?
¿Qué tratamiento se debe realizar?

col·legi

Altes

921 - María José Agüir Navarro

Des de l'1 de juliol de 2012

922 - Antoni Llaneras Artigues

Des de l'1 de juliol de 2012

923 - María Juan Castelló

Des de l'1 d'agost de 2012

924 - Irene Camps Pons

Des de l'1 de juliol de 2012

925 - Maria Dolors García Pons

Des de l'1 de juliol de 2012

926 - Estrella Rodríguez Picón

Des de l'1 de setembre de 2012

927 - Ángeles Regina Zavaleta Gordillo

Des de l'1 de setembre de 2012

928 - Emanuela Marí Dyremyhr

Des de l'1 de setembre de 2012

Baixes

813 - Marta Laball Agut

Des del 20 de juny de 2012

799 - Rocío Evangelista Vaz

Des del 13 de juliol de 2012

603 - Heike Simone Luckow

Des del 31 de juliol de 2012

923 - María Juan Castelló

Des de l'1 de setembre de 2012

903 - Margarita Vachiano Pons

Des del 30 de setembre de 2012

Altes Centres Veterinaris

Clínica Veterinària VetCan

C/ Lleida, 26 Local 7

07760 Ciutadella

Titular no veterinari: **José Miguel Rotger Pons**

Baixes Centres Veterinaris

Centre Veterinari Campanet

C/ Llorenç Riber, 16 Bj

07310 Campanet

Titular: **Susana Dure Vigne**

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Centre Veterinari Alaïor

“Creuau el poble, tot recte, passau un semàfor i veureu la clínica, a mà dreta, amb un aparcament. Deixau allà el cotxe”. Són les indicacions telefòniques que ens fa Toni de Olives per arribar al seu establiment. Hem aterrat fa poc a l'aeroport de Maó, amb retard, i ens veiem obligats a posposar una hora la nostra cita. Arribam a Alaïor, a 10 quilòmetres llargs de Maó, i seguim les senyes del manescal. Trobam la clínica, uns baixos d'un edifici de varies plantes relativament nou. Un ample aparcament ens dóna la benvinguda. Hi ha dues portes de vidre i un gran aparador, que permeten el pas de la llum natural. En aquest moment no hi ha ningú tret del propietari, que apareix de l'interior: “Estava acabant unes feines, avui que és un dia tranquil”, explica. Demanat sobre si la feina li ha baixat, Olives respon negativa-

ment: “Què va. Més bé al contrari. He notat un canvi cap a més en el darrer any i mig i durant els mesos d'estiu, encara més. I això que no vivim del turisme. El negoci subsisteix de la gent del poble i de localitats veïnes”, argumenta.

El veterinari, maonès de naixement però 'alaïoner' d'adopció, començà estudiant Biologia a la UIB però després d'un curs es passà a la Veterinària, que féu a la Facultat de Saragossa.

En acabar la carrera, l'any 90, treballà al costat de la veterinària Maria José Rubio a un consultori situat al poble veí d'Es Mercadal. “Era una consulta humil, sense pretensions, perquè el 95% de la feina que fèiem aleshores provenia del camp, amb vaques i cavalls”, recorda. Posteriorment, a finals dels anys 90, a mesura que la feina en l'àmbit rural anà minvant a l'Illa, Toni de Olives comprà

Fitxa

Nom de la clínica:

Centre Veterinari Alaïor.

Titulars de la clínica: Antoni de Olives Levy.

Adreça: C/Doctor Llansó, 63. 07730. Alaïor.

Telèfon: 971 37 10 70.

Teniu obert des de:

Començaments de 2011 (abans, a un altre local des de 1995).

Equip humà que conforma la clínica: 1 veterinari.

Equip tècnic:

RX, diagnòstic per imatge, ecògraf...

Especialitats:

Cirurgies, profilaxi i diagnòstic.

Número de clients al mes: -

mitja consulta a Alaïor amb la veterinària Àgueda Posbarro. S'establí al poble, anà coneixent els veïns i començà a fer molta feina, més encara quan la seva sòcia ho deixà i el 100% de la societat (i de la feina) passà a les seves mans. Al cap d'uns anys, decidí fer el canvi per modernitzar un poc la consulta i “donar-li més llum i més vida”, reconeix.

El centre Veterinari Alaïor és una clínica gran per a un veterinari. Espaiosa i austera, té una bona sala d'espera i recepció, que actualment atén el propi

veterinari, l'espai de la qual s'empra també com a tenda d'alimentació. A continuació disposa de dues consultes, una de les quals està equipada en exclusiva per atendre-hi felins, un quiròfan, prequiròfan i una perruqueria. De Olives explica que el que més fa són campanyes de vacunació i petites cirurgies, però que assumeix gairebé tot el que li arriba. Demanat sobre la relació amb els col·legues menorquins, el manescal assegura que "tenim una bona relació fraternal".

Antoni de Olives està casat i té tres fills, un varó de 17 anys i dues nines de 15 i 10 anys. "Pareix que el major -diu- té cert interès en la Veterinària. Ja veurem si seguirà les meves passes. Si ell vol, aquí té un lloc on treballar", clou satisfet.

"He notat un canvi cap a més en el darrer any i mig i durant els mesos d'estiu, encara més. I això que no vivim del turisme", diu Antoni de Olives

19

El colectivo de veterinarios jubilados prepara la visita al Mercado de Binissalem

Se acabó el verano, pero no el buen tiempo y todos deseamos ya reencontrarnos en las actividades del Colectivo de Jubilados. Para el 26 de octubre se ha preparado una visita al Mercado de Binissalem, que tiene carácter

semanal y se celebra cada viernes en la Plaza de la Iglesia de dicha localidad.

Este mercado es preferentemente de alimentación, con frutas, verduras, productos hortofrutícolas, especias, aceite, miel, vinos, plantas y flores, con lo que suponemos que será de un especial atractivo para las señoras que habitualmente nos acompañan.

El viaje a Binissalem se realizará en tren, con salida desde la Estación Intermodal (Plaza de España), con salida a las

11:15 horas, por lo que conviene concentrarnos a las 10:45 horas en la estación a efectos de adquirir los billetes y asegurarnos un asiento para el desplazamiento hasta dicha localidad.

Al final de la visita al mercado, como es ya tradicional, nos reuniremos a comer en un conocido restaurante de Binissalem y al final regresaremos en tren a Palma, a media tarde.

Aquellos que por proximidad geográfica o conveniencia deseen desplazarse en coche, rogamos lo comuniquen al Colegio al confirmar su asistencia, para que se les indique lugar y hora en que podemos iniciar el recorrido a partir del momento de la llegada a la Estación de Binissalem de la expedición "trenera" que previsiblemente será a las 11:36 minutos.

Para confirmar la asistencia, se debe llamar al Colegio (971 713 044/49), antes de las 12:00 horas del día 23 de octubre.

Esperando contar con vuestra asistencia, recibid un cordial saludo.

Francisco Solá Ayats

Coordinador del Colectivo de Jubilados

La historia de la Veterinària a les Illes Balears

Capítulo II. Primeros años de la Asociación Veterinaria de Baleares

Unos meses después de constituida la Asociación Veterinaria de Baleares, en concreto el 25 de noviembre de 1884, tuvo lugar la primera Junta General de la misma, con la finalidad de conocer y estudiar la problemática derivada de la práctica profesional veterinaria en las Islas. Tras la lectura de la Memoria reglamentaria de los meses transcurridos desde su creación, se analizaron los puntos más delicados y problemáticos que preocupaban a la profesión: el intrusismo y las bajas retribuciones oficiales por el trabajo realizado.

En un artículo publicado en la Revista Balear de Ciencias Médicas del mismo año, el secretario de la Asociación, Julián Mut Mandilego, se quejaba fuertemente de *"un sin número de intrusos en la veterinaria, que con descaro practican en público operaciones propias de esta ciencia de curar y contra cuyos actos resulta letra muerta la intervención de los*

Subdelegados", lo cual mostraba la pasividad de las autoridades locales frente a actuaciones de este tipo, amparadas en unas disposiciones legales incapaces de frenar esta situación.

Por otra parte y en el mismo artículo, Julián Mut denunciaba la *"mezquina retribución que en muchos puntos no alcanza a 0,25 céntimos de peseta por día"*, por las inspecciones de carnes que los veterinarios se ven obligados a prestar por *"los reconocimientos, de todos los animales dedicados al consumo público, en vida y después de muertos"*.

Efectivamente, quedaba mucho trabajo por hacer desde la Asociación recién creada en defensa de los titulados veterinarios, y ánimo no les faltaba, ya que como consecuencia de los acuerdos tomados se produjeron una serie de visitas a las autoridades locales y provinciales para recordarles esta problemática

ca y la responsabilidad en la que incurrierán al no actuar con más firmeza, especialmente en los casos de intrusismo.

En la reunión de la Asociación de fecha de 27 de mayo de 1885, se produjo la primera renovación de cargos, cuatro en concreto, saliendo elegidos Juan Miralles como vicepresidente; Pedro Jaume como vicesecretario; Francisco Font como tesorero y Julián Mut como secretario.

Pero no todo eran penas y desgracias. La Asociación gozaba de una buena situación económica, ya que se propuso que al estar todos los socios al corriente de sus pagos, había un sobrante de 399,05 pesetas, por lo que la Junta propuso que se rebajara la cuota mensual a 0,50 pesetas. No hace falta indicar que la propuesta fue aceptada por unanimidad.

TOMEU ANGUERA

Alarma sobre la situació de les protectores espanyoles

La Fundació Affinity ha donat la veu d'alarma sobre el greu problema de l'abandonament al nostre país, agreujat per l'actual crisi, i sobre la difícil situació que viuen les protectores d'animals. La conjuntura de crisi ha provocat un descens de les ajudes públiques i la disminució de les aportacions econòmiques dels socis. Segons les dades de l'últim 'Estudi Fundació Affinity sobre l'Abandonament d'Animals de Companyia', el 2010 es van recollir 109.074 cans i 35.983 moixos, el que suposa 400 cans i moixos recollits dels carrers cada dia. Pel que fa als motius, les dades mostren que els factors econòmics suposaven el 27% d'aquests abandonaments.

Què pot fer el Col·legi en els casos de veterinaris no col·legiats que treballen a Balears?

La colegiación es, entre otros, un requisito indispensable para el ejercicio de la profesión veterinaria (el principio de colegiación obligatoria viene consagrado en la Ley 2/1974 de 13 de febrero de Colegios Profesionales y en el Real Decreto 1840/2000, de 10 de noviembre, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española).

Tradicionalmente, el ejercicio de una actividad profesional reglada sin la preceptiva colegiación era un supuesto tipificado como un ilícito penal. Sin embargo, en la reforma operada en el Código Penal en el año 1995 la tipificación desaparece. No obstante, se trata de una irregularidad administrativa que debe ser inmediatamente corregida. Por

ello si un colegiado tiene conocimiento de estos hechos, debe comunicarlos urgentemente al Colegio, que iniciará los trámites oportunos para informar al veterinario no colegiado de la irregularidad, conminándole a subsanarla y, en caso contrario, ejercitará las acciones judiciales oportunas.

Por último, cabe señalar que con la publicación de la ley 25/2009 de 22 de diciembre, Ley Ómnibus, la pertenencia a un Colegio territorial, habilita para el ejercicio de la profesión en todo el territorio nacional.

BUFETE ANTONIO FONT
ABOGADOS

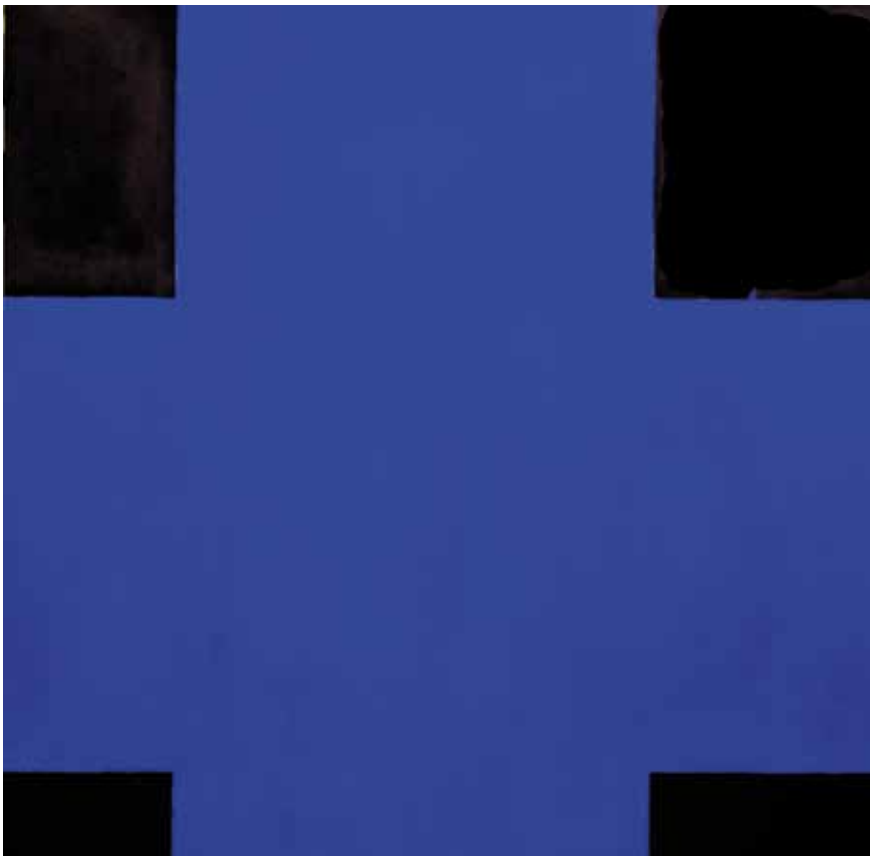
art al COVIB

Una obra d'Andrés Planas, protagonista al Col·legi

L'artista mallorquí Andrés Planas (Palma, 1957) ha cedit al Col·legi un quadre, que ha romàs aquest trimestre exposat a la seu del COVIB.

Després de vint anys de trajectòria, aquest pintor autodidacta es caracteritza per crear grans superfícies abstractes amb molt de color i la prova de la seva creativitat és el quadre que ha estat exposat aquests mesos a la recepció del Col·legi.

Planas enguany ha exposat a la Galeria Fran Reus de Palma, però la seva obra ha estat present en multitud de llocs des de 1989, quan inicià la seva carrera: Galeria Oliver Maneu (Palma); Palacio Ducal de Medinaceli; Casino de Sòria; Artexpo Barcelona; Fèria d'Art de Madrid; Galeries Dionís Bennàssar; PalmSpring International Art Fair; EUA; etcètera.

Diagnóstico

La hiperextensión del tarso sin una extensión asociada de la babilla es un indicador de que el aparato recíproco no es funcional y constituye a la vez un signo patognómico de la rotura del tercer peroneo.

Exámenes complementarios

Aunque no se observa efusión femoropatelar, se procede a la toma de una radiografía latero-medial de la babilla en la que no se observa ninguna fractura por avulsión del tercer peroneo en su origen de la fosa extensora del fémur.

Se descarta la realización de una ecografía para la confirmación del diagnóstico debido a las limitaciones económicas del propietario del animal.

Pronóstico

En este caso en particular el pronóstico se puede considerar favorable siempre y cuando se respeten los tiempos de reposo apropiados que permitan la cicatrización del tendón y se evite la vuelta prematura al trabajo mediante la realización de ecografías de control.

Tratamiento

Se procede a la instauración de un tratamiento anti-inflamatorio durante 6 días más la recomendación de reposo absoluto en un box durante 16 semanas. Tras la reticencia del propietario a la realización de los controles ecográficos recomendados se comienza con el ejercicio controlado a razón de 10 minutos de paso al día durante 4 semanas, tras lo cual se aumenta a periodos de 10 minutos de paso 2 veces al día durante las siguientes 4 semanas. Ante la imposibilidad de evaluar ecográficamente el tendón se recomienda soltar el caballo en un pequeño 'paddock' durante 12 semanas suplementarias antes de retomar gradualmente el trabajo del caballo. Hasta la fecha, el autor no ha tenido conocimiento de una recaída de la lesión.

Discusión

El tendón del tercer peroneo (m. peroneus tertius) es un componente importante del aparato recíproco que coordina la flexión y extensión del tarso y la babilla (**Fig 1**). Se origina en la fosa extensora del cóndilo lateral femoral y se inserta en la zona distal del tarso y proximal del metatarso, por lo que flexiona mecánicamente

el tarso cuando se flexiona la rodilla. Los caballos con rotura de dicho tendón flexionan la rodilla a medida que el miembro avanza mientras que el tarso y la parte distal del miembro son llevados hacia delante con poca flexión o totalmente flácidos, como si estuvieran colgando.

Figura 1. Aparato recíproco en el caballo.

Ecográficamente, en un corte transverso, el tercer peroneo se visualiza como una estructura oval homogénea e hiperecogénica situada entre los músculos extensor digital largo y tibial craneal (**Fig 2**).

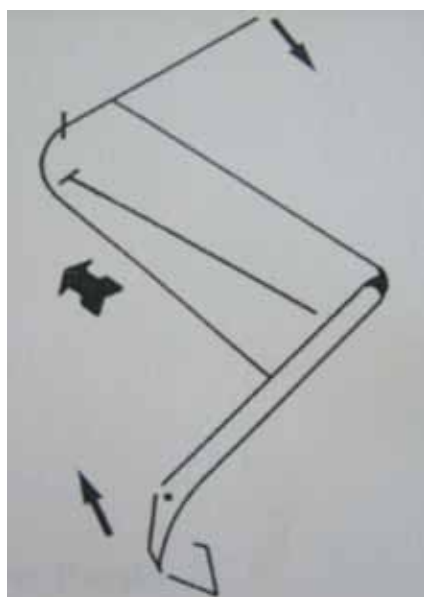

Figura 2. Apariencia de un tercer peroneo normal en el caballo. Tibia (2), tibial craneal (3), extensor digital largo (4)

Las lesiones en dicho tendón se observan como múltiples zonas anecogénicas o hipoeogénicas que hacen perder la ecogenicidad homogénea del tendón normal (2).

La causa más común de rotura del tercer peroneo es la de un traumatismo asociado a una hiperextensión del miembro posterior. Esto puede producirse en múltiples circunstancias como, por ejemplo, tras una caída en la cual el miembro posterior queda extendido hacia atrás, al intentar liberar un pie que ha quedado atrapado, al caer encima de un obstáculo,

al intentar saltar la puerta del box o tras un brusco arranque al galope.

El pronóstico puede variar de reservado a favorable. En el caso de que exista una fractura por avulsión el pronóstico deportivo puede ser reservado ante la posibilidad de desarrollo de una artropatía degenerativa. La actividad que realiza el caballo también juega un papel importante (1) ya que por ejemplo la demanda física del aparato recíproco no es la misma en un caballo de carreras que en un caballo de paseo. Otro factor que puede jugar un papel importante en el pronóstico es saber si existen otras estructuras adyacentes dañadas en adición a la rotura del tercer peroneo (1).

En un estudio realizado en 27 caballos con rotura del tercer peroneo (1), el 78,3% de los caballos volvieron a su nivel de trabajo previo y el 21,7% fueron eutanasiados debido a una cojera persistente. En dicho estudio, los caballos necesitaron como media 4 meses de reposo completo, con o sin ejercicio controlado, y 3 meses sueltos en el campo antes de retomar el trabajo normal aunque dicho tiempo depende mucho del grado de cojera y de las evaluaciones ecográficas.

Se ha observado que el retorno prematuro al ejercicio es la causa más común de recaída en dicha lesión por lo que la monitorización ecográfica del proceso de cicatrización del tendón cobra vital importancia como elemento de prevención (2).

Bibliografía

1. Koenig J, Cruz A, Genovese R, Fretz P, Trostle S. Rupture of the peroneus tertius tendon in 27 horses. *Can Vet* 2005; 46: 503-506.
2. Leveille R, Lindsay WA, Biller DS. Ultrasonographic appearance of ruptured peroneus tertius in a horse. *J Am Vet Med Assoc* 1993; 202: 1981-1982.
3. Blikslager AT, Bristol DG. Avulsion of the origin of the peroneus tertius tendon in a foal. *J Am Vet Med Assoc* 1994; 204: 1483-1484.
4. Fuerst A, Kaegi B. Die Ruptur des Musculus fibularis tertius beim pferd. In: 10. Tagung ueber Pferdekrankheiten, Equitania; 1993; Essen, Germany; 1993.
5. Granacher A. The clinical case. Rupture of the musculus fibularis tertius. *Tierarztl Prax* 1994; 22: 208,295.
6. Stashack TS. Lameness in horses. 5th ed.
7. Dyson S, Ross M. Diagnosis and management of lameness in the horse.
8. König HE. Veterinary anatomy of domestic mammals.

Confirmen el primer focus de mosquit tigre a Mallorca

Investigadors de la UIB agafaren a mitjans de setembre varis exemplars adults d'aquesta espècie al municipi de Bunyola

Un equip d'investigadors del Laboratori de Zoologia i del grup d'estudi de Malalties Emergents de l'Institut Universitari d'Investigació en Ciències de la Salut (IUNICS), ha confirmat l'existència al municipi de Bunyola, a Mallorca, d'exemplars adults actius i a prop de possibles zones de cria de mosquit tigre (*Aedes albopictus*).

Segons expliquen els investigadors, el mosquit tigre és una espècie exòtica invasora originària del sud-est d'Àsia que en les últimes dècades s'ha expandit més

mosquit actiu en les hores diürnes, si bé la seva activitat màxima es concentra durant l'alba i el capvespre.

Es tracta, diuen els investigadors, d'una espècie amb una elevada capacitat de colonització que, un cop establerta, és molt difícil d'eradicar; sobretot si es converteix en una plaga urbana. Resulta una espècie molt molesta per les picades que produeixen les femelles que, com en el cas d'altres mosquits, poden provocar una reacció al·lèrgica severa en persones especialment sensibles.

de conscienciació entre la població per evitar que es deixin recipients on es pugui acumular aigua i tractar aquells en els quals es detecti la presència de larves de mosquit tigre.

Els investigadors avisen que l'època de pluges de finals d'estiu i principis de la tardor pot afavorir la proliferació de llocs de cria per aquesta espècie.

La detecció d'aquest focus de mosquit tigre, el primer que es localitza a les Illes Balears, ha estat possible gràcies a la col·laboració ciutadana. A mitjans de

Fotos cedides per la UIB

enllà del seu hàbitat natural i actualment es troba ja en més de 25 països de tot el món. El mosquit tigre es va detectar per primer cop a Espanya a l'agost del 2004, a Catalunya. En els últims anys la seva presència s'ha estès cap a Castelló, Alacant i Múrcia i, ara, també cap a Mallorca. Aquesta expansió s'ha vist afavorida pel transport global de mercaderies, principalment pneumàtics, però també de productes de jardineria i, possiblement, també pel transport de passatgers.

El mosquit tigre fa uns 10 mm i se'l reconeix per les ratlles blanques del cap, el cos i les potes (d'aquí la seva denominació). En el seu medi natural, aquest mosquit cria en les cavitats dels arbres, on s'acumula aigua estancada, tot i que s'ha adaptat a les zones urbanes, on fa la posta en receptacles artificials en els quals s'acumulen petites quantitats d'aigua (gerros, canals, cubs, testos ...). És un

Tot i que aquesta espècie s'ha descrit com un vector transmissor de virus com el dengue o el Chikungunya, fins ara no s'ha detectat cap tipus de transmissió de patògens d'importància a Espanya. El principal impacte d'aquesta espècie sobre la salut pública són les molèsties ocasionades per les picades.

L'equip d'investigadors de la UIB responsable de la troballa destaca que l'actuació immediata de les autoritats competents i la conscienciació de la població són les eines indispensables per evitar la propagació del mosquit tigre cap a altres municipis. En aquest sentit, creuen necessari l'establiment d'una xarxa de detecció i seguiment de la població de l'insecte mitjançant trampes per a adults i d'ovoposició, a partir del focus que ha arribat a Bunyola. A més, proposen realitzar una campanya de prospecció dels possibles llocs de cria i dur a terme una campanya

setembre, una veïna de Bunyola informà el doctor Miquel Àngel Miranda, investigador del Laboratori de Zoologia i membre del grup d'estudi de Malalties Emergents, de la presència de mosquits inusuals a la zona. Els investigadors de la UIB, que des del 2009 participen en un projecte del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat per detectar el mosquit tigre, es varen desplaçar fins al domicili per recollir els exemplars capturats.

Un cop al laboratori de la UIB, els científics confirmaren que la mostra es corresponia a cinc exemplars femella del mosquit i que era indicativa de la presència a la zona d'un nombre suficient de mosquits com per poder criar. Aquesta hipòtesi se confirmà amb una segona visita a la zona, durant la qual els investigadors detectaren la presència de nombrosos adults actius i propers a possibles zones de cria.

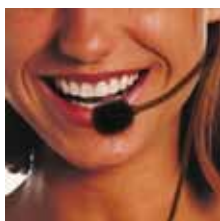
SEGURO MULTIRRIESGO DE ESTABLECIMIENTOS SANITARIOS VETERINARIOS

**Usted se preocupa
por ellos,
nosotros por usted**

Servicios

- ▶ Asistencia 24 horas por profesionales cualificados.

901 116 214

Le enviamos un presupuesto personalizado a la medida de sus necesidades.

- ▶ Protección Jurídica y asesoramiento jurídico telefónico.

915 724 422

45 años asegurando a los profesionales sanitarios

Infórmese sobre todos nuestros Seguros y Servicios:

- A.M.A. Palma de Mallorca 971 71 49 82
- Barón de Pinopar, 10 C.P. 07012
- pmallorca@amaseguros.com